	ANNEXURE-4
	Marking Scheme **Strictly Confidential** **(For Internal and Restricted use only)** **Senior Secondary School Examination, 2025** **SUBJECT NAME TELUGU (SUBJECT CODE 107)(PAPER CODE SET 4)**
	General Instructions: -
1	You are aware that evaluation is the most important process in the actual and correct assessment of the candidates. A small mistake in evaluation may lead to serious problems which may affect the future of the candidates, education system and teaching profession. To avoid mistakes, it is requested that before starting evaluation, you must read and understand the Spot Evaluation Guidelines carefully.
2	**"Evaluation policy is a confidential policy as it is related to the confidentiality of the examinations conducted, Evaluation done and several other aspects. Its' leakage to public in any manner could lead to derailment of the examination system and affect the life and future of millions of candidates. Sharing this policy/document to anyone, publishing in any magazine and printing in News Paper/Website etc may invite action under various rules of the Board and IPC."**
3	Evaluation is to be done as per instructions provided in the Marking Scheme. It should not be done according to one's own interpretation or any other consideration. Marking Scheme should be strictly adhered to and religiously followed. **However, while evaluating, answers which are based on latest information or knowledge and/or are innovative, they may be assessed for their correctness otherwise and due marks be awarded to them. In Class-X, while evaluating two Competency-based questions, please try to understand given answer and even if reply is not from Marking Scheme but correct competency is enumerated by the candidate, due marks should be awarded.**
4	The Marking scheme carries only suggested value points for the answers These are in the nature of Guidelines only and do not constitute the complete answer. The students can have their own expression and if the expression is correct, the due marks should be awarded accordingly.
5	The Head-Examiner must go through the first five answer books evaluated by each evaluator on the first day, to ensure that evaluation has been carried out as per the instructions given in the Marking Scheme. If there is any variation, the same should be zero after deliberation and discussion. The remaining answer books meant for evaluation shall be given only after ensuring that there is no significant variation in the marking of individual evaluators.
6	Evaluators will mark(√) wherever answer is correct. For wrong answer CROSS 'X" be marked. Evaluators will not put right (✓)while evaluating which gives an impression that answer is correct and no marks are awarded. **This is most common mistake which evaluators are committing.**
7	If a question has parts, please award marks on the right-hand side for each part. Marks awarded for different parts of the question should then be totalled up and written in the left-hand margin and encircled. This may be followed strictly.
8	If a question does not have any parts, marks must be awarded in the left-hand margin and encircled. This may also be followed strictly.
9	If a student has attempted an extra question, answer of the question deserving more marks should be retained and the other answer scored out with a note "**Extra Question**".

10	No marks to be deducted for the cumulative effect of an error. It should be penalized only once.
11	A full scale of marks __________(example 0 to 80/70/60/50/40/30 marks as given in Question Paper) has to be used. Please do not hesitate to award full marks if the answer deserves it.
12	Every examiner has to necessarily do evaluation work for full working hours i.e., 8 hours every day and evaluate 20 answer books per day in main subjects and 25 answer books per day in other subjects (Details are given in Spot Evaluation Guidelines).This is in view of the reduced syllabus and number of questions in question paper.
13	Ensure that you do not make the following common types of errors committed by the Examiner in the past:- ● Leaving answer or part thereof unassessed in an answer book. ● Giving more marks for an answer than assigned to it. ● Wrong totaling of marks awarded on an answer. ● Wrong transfer of marks from the inside pages of the answer book to the title page. ● Wrong question wise totaling on the title page. ● Wrong totaling of marks of the two columns on the title page. ● Wrong grand total. ● Marks in words and figures not tallying/not same. ● Wrong transfer of marks from the answer book to Online Award List. ● Answers marked as correct, but marks not awarded. (Ensure that the right tick mark is correctly and clearly indicated. It should merely be a line. Same is with the X for incorrect answer.) ● Half or a part of answer marked correct and the rest as wrong, but no marks awarded.
14	While evaluating the answer books if the answer is found to be totally incorrect, it should be marked as cross (X) and awarded zero (0)Marks.
15	Any un assessed portion, non-carrying over of marks to the title page, or totaling error detected by the candidate shall damage the prestige of all the personnel engaged in the evaluation work as also of the Board. Hence, in order to uphold the prestige of all concerned, it is again reiterated that the instructions be followed meticulously and judiciously.
16	The Examiners should acquaint themselves with the guidelines given in the "**Guidelines for Spot Evaluation**" before starting the actual evaluation.
17	Every Examiner shall also ensure that all the answers are evaluated, marks carried over to the title page, correctly totalled and written in figures and words.
18	The candidates are entitled to obtain Photocopy of the Answer Book on request on payment of the prescribed processing fee. All Examiners/Additional Head Examiners/Head Examiners are once again reminded that they must ensure that evaluation is carried out strictly as per value points for each answer as given in the Marking Scheme.

Marking scheme 2025

Telugu

సామాన్య సూచనలు

1. విద్యార్థి మొత్తం జవాబుల్ని వ్యవహారిక భాషలో గాని, లేదా గ్రాంథిక భాషలో గాని వ్రాయాలి.
2. అక్షర దోషాల్లో ఒక్కొక్క దానికి 1/8 వ వంతు మార్కులు తగ్గించాలి. ఈ తగ్గింపు ఆ ప్రశ్నకు కేటాయించిన మార్కుల్లో 1/5 వ వంతుకు మించ కూడదు.
3. ఒకే దోషం పలుమార్లు ఆవృత్తి అయినా దాన్ని ఒక దోషంగా లెక్కించాలి. ఉదాహరణకు 8 మార్కుల ప్రశ్నకు అక్షర దోషాలకు గాను 1 ½ మార్కులకు మించి తగ్గించ కూడదు. పది మార్కుల ప్రశ్నయైతే రెండు మార్కులు.
4. ఒకే సమాధానం రెండు సార్లు రాసినా అడిగిన ప్రశ్నల కంటే ఎక్కువ సమాధానాలు రాసినా అన్నింటినీ మూల్యాంకనము జేసి ఎక్కువ మార్కులు వచ్చిన దానిని పరిగణించాలి.
5. మొత్తం మార్కుల్ని కూడిన తర్వాత వచ్చే ½ మార్కును పూర్ణాంకంగా వేయాలి. ఉదాహరణకు 77 ½ మార్కులు వస్తే 78 గా వేయాలి.
6. మూల్యాంకనం విద్యార్థుల్ని ప్రోత్సహించే విధంగా సాగాలి. అయితే విద్యా ప్రమాణాల్ని కాపాడడం కూడ మూల్యాంకకుల విధి యని గ్రహించ మనవి.
7. విద్యార్థుల భాషలో సొంతంగా సమాధానం వ్రాసినను, పాఠ్యాంశాలను అర్థం చేసుకొని వ్రాయగలిగినందుకు తగిన మార్కులు ఇవ్వవచ్చును
8. మేధావంతులు అయిన విద్యార్థుల యొక్క సమాధానములు చక్కగా తప్పులు లేకుండా, పేరాలుగా, ఉపశీర్షికలతో కూడిన సమాధానాలకు మొత్తం మార్కులు కేటాయించవచ్చును.
9. పాఠాన్ని చదివి సొంతమాటల్లో వ్రాసిన వారికి మొత్తం మార్కులు ఇవ్వవచ్చును.
10. దస్తూరికి మార్కులు తగ్గించలేము. చదువుటకు వీలుగా ఉండి సరిగా ఉన్నచో మార్కులు ఇవ్వవలయును.
11. ప్రశ్నల సంఖ్య సరిగా ఉండవలయును సమాధానమును ప్రశ్నకు అనుగుణంగా రాయవలెను .

12. అనువాదమునకు సంబంధించిన సమాధానము ఒక్కొక్క పదమునకు అనువాదంగా లేకున్నను వాక్యానికి, అర్థానికి భంగం కలగకుండా వ్రాసినచో మార్కులు పరిగణించవచ్చును.
13. అర్థ సందర్భంలలో బావ ప్రకటనకు పాఠ్యాంశములను చక్కగా వివరించినందుకు మొత్తం మార్కులు ఇవ్వవచ్చును.
14. గద్య, పద్య భాగములకు చెందిన జవాబులు తప్పులు లేకుండా బాగా వ్రాసిన యెడల విద్యార్థి కృషిని పరిగణించి మార్కులు ఇవ్వవచ్చును.
15. సృజనాత్మకంగా, వర్తమాన అంశాలను సైతం చేర్చి పేరాలుగా వ్రాసినచో వ్యాసమునకు మంచి మార్కులు ఇవ్వవచ్చును.
16. "సాహిత్యము - కవులు" అంశాలు విద్యార్థుల భాషాభిరుచికి చిహ్నాలు. భాషా విజ్ఞానం, సాహిత్య అవగాహన ఉంటాయి, వ్యక్తమవుతాయి. సృజనాత్మకమైన సమాధానములను తప్పనిసరిగా పరిగణించవలెను.
17. తెలుగు భాషపట్ల పిల్లలకుండే జ్ఞానమునకు,మూల్యాంకనం నిదర్శనంగా ఉంటుంది.
18. బాగా రాయని, తప్పులతో కూడిన సమాధానములను ఒప్పుగా గ్రహించలేము. కానీ విద్యార్థి చేసిన ప్రయత్నమును పరిగణించుట ఆవశ్యకము.
19. అక్షర దోషాలు లేకుండా చక్కగా విద్యార్థి వ్రాయగలిగితే ఏ ప్రశ్నకు ఎన్ని మార్కులు కేటాయించడం జరిగిందో అన్ని మార్కులు ఇవ్వవచ్చును.
20. విద్యార్థి రాసిన సమాధానాలలో, కొందరి చేతి వ్రాత గుండ్రంగా ఉంటుంది, కొందరి చేతివ్రాత గుండ్రంగా ఉండకపోవచ్చు అయితే "దస్తూరి" తో సంబంధం లేకుండా మార్కులు కేటాయించాలి.

విభాగం – ఎ

1. (A) అపరిచిత గద్యం (6x1=6)

i. తెలుగు కథా త్రిమూర్తులు ఎవరు?

బి) రావిశాస్త్రి, కొడవటిగంటి కుటుంబరావు, గురజాడ 1

ii. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ ద్వారా ఇచ్చిన అవార్డును కారా తిరస్కరించడానికి కారణమేమి?

బి) నాటి ప్రభుత్వ విధానాలు నచ్చక పోవడం. 1

iii. కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డును స్వీకరించడానికి ప్రధాన కారణం?

బి) అవార్డుద్వారా వచ్చిన మొత్తాన్ని తెలుగుకథా వికాసానికి ఉపయోగించుకోవచ్చు అనే ఆశ 1

iv. కింది రచనలలో కారా రచన కానిది?

డి) మాలపల్లి 1

v. కారా రచించిన కథల్లో బహుళ ప్రాచుర్యం పొందిన కథ

డి) యజ్ఞం 1

vi. కారా రచనల్లో సహజంగా కనిపించేవి?

బి) సరళత్వం, సహజత్వం, శాస్త్రీయత 1

(లేదా)

(B) అపరిచిత గద్యం (6x1=6)

i. యుక్త వయస్సులో నాగమ్మకు వచ్చిన కష్టమేమిటి?

సి) భర్త చనిపోవడం 1

ii. నాగమ్మ నలగామునిని ఎందుకు రక్షించింది?

డి) పైవేవి కావు. 1

iii. నలగాముడు నాగమ్మ ఋణం ఎలా తీర్చుకున్నాడు ?

సి) ఆంతరంగిక పరివారంలో స్థానం యిచ్చి 1

iv. బ్రహ్మ నాయుడు పదవీచ్యుతుడు ఎలా అయ్యాడు ?

డి) పైవన్నీ 1

v. రొట్టె విరిగి నేతిలో పడ్డట్టయింది – అనే సామెత అర్థం ఏమిటి?

బి) అవకాశం, అదృష్టం కలసి రావడం 1

vi. చాప కింద నీరులా – అంటే ?

డి) మనకు తెలియకుండ వచ్చే ప్రమాదం 1

2. (A) అపరిచిత గద్యం (6x1=6)

i. సహజాతం అంటే ఏమిటి?

బి) పుట్టుకతో వచ్చినది. 1

ii. ఆస్తికులు అంటే ఎవరు?

డి) దేవుడున్నాడని చెప్పేవారు. 1

iii. మానసిక విశ్లేషకులు అంటే

సి) మనస్సు గురించి లోతుగా తెలిసిన వాడు 1

iv. పై పేరాలో దుర్జనులను ఎవరితో పోల్చారు?

బి) విషాన్ని కక్కే సర్పాలు 1

v. జీవితంలో ఉన్న అన్ని దశలలో ఆనంద కరమైన దశఏది?

ఎ) బాల్యదశ 1

vi. బాల్యంలో అనుభవించినవి జీవితంలో మిగిలిన దశలలో ప్రభావం చూపిస్తాయి. అవి ఏమిటి?

డి) A, B, C లు 1

(లేదా)

(B) అపరిచిత గద్యం (6x1=6)

i. పొదుపుకు కావలసిన లక్షణాలు ఏవి?

సి) శ్రద్ధ, ముందు చూపు, మితవ్యయము 1

ii. పొదుపు అనేది ఏయే విషయాలకు వర్తిస్తుంది?

ఎ) వస్తువులు, కాలం, డబ్బు 1

iii. అవసరమైన సమయాల్లో డబ్బులు రాకపోతే కలిగే పరిణామం ?

సి) అప్పు చేయాల్సి రావడం 1

iv. ఏది ఉత్తమ లక్షణం ?

సి) ముందు చూపుతో రేపటి పనిని నేడు ముగించడం 1

v. క్రింది వానిలో సముచితం కాని వాక్యం ఏది?

ఎ) పునరుత్పత్తికి అవకాశం ఉన్న పాత వస్తువుల్ని అమ్ముకోకపోవడం 1

vi. దేశ పౌరుల కర్తవ్యం ఏమిటి?

సి) నీరు, విద్యుచ్ఛక్తి, పెట్రోలు వంటి వనరుల్ని పొదుపుగా వాడడం 1

విభాగం – బి

3. **ఛందస్సు - ఆరింటికి సమాధానములు వ్రాయుము (6x1=6)**

i. క్రింది వానిలో ఏది సూర్య గణం ?

డి) 111

ii. జగణం నాలుగు సార్లు వచ్చే ఛందస్సు ఏది?

సి) చంపకమాల

iii. క్రింద పాదంలో వచ్చే గణాలు?

బి) భ ర న భ భ ర వ

iv. ఒక సూర్య గణం రెండు ఇంద్ర గణాలు రెండు సూర్య గణాలు వరుసగా వచ్చే ఛందస్సు ఏది?

ఎ) తేటగీతి

v. క్రింది పాదాల్లో వరుసగా ఏయే గణాలు వస్తా యి?

భి) నగణం, గలం, గలం, నలం, సలం

గలం, గలం, గలం, నగణం, గలం

vi. మ- స-జ-స-త-త-గ అనే గణాలు వచ్చే ఛందస్సు ఏది?

సి) శార్దూలం

vii. చంపకమాల పద్యంలో యతి స్థానం

బి) 11 వ అక్షరం.

4. **అలంకారాలు - ఆరింటికి సమాధానాలు రాయండి. (6x1=6)**

i. నీ దంతముల కాంతి ఉండగా ఇంట వేరే విద్యుత్ దీపము లేల? – ఇందలి అలంకారం?

బి) అతిశయోక్తి అలంకారం

ii. అవర్ణ్యము అనగా?

బి) ఉపమానం

iii. ఉత్ప్రేక్షాలంకారం ప్రధాన లక్షణం?

ఎ) ఊహ

iv. ఒక వస్తువును అనేకులు అనేక విధాలుగా వర్ణిస్తే -

డి) శ్లేషాలంకారం

v. హనుమంతుడు సముద్రమును లంఘించెను. మహాత్ములకు సాధ్యము కానిదేమున్నది? – ఇందులో సామాన్య వాక్యమేది?

బి) మహాత్ములకు సాధ్యము కానిదేమున్నది.

vi. "అర్జునుడి కోపాగ్నికి శత్రుమూకలు భస్మీపటలమైనవి" – ఇందలి అలంకారం?

డి) రూపకాలంకారము

vii. ఉపమా వాచకం అంటే ?

సి) పోలికను తెలియజెప్పునది.

5. **అనువాదం** శబ్దానుగుణంగా కాకుండ భావానుగుణంగా ఉండాలి. సంపూర్ణ భావాన్ని వ్యక్తపరిచేదిగా ఉండాలి. అనవసర పదజాలంతో అనువాదాన్ని పెంచకూడదు.

పద వినియోగంలో పొదుపు చూపాలి (1x5=5)

జవాబు

దేశాన్ని విచ్ఛిన్నం చేసే బెదిరింపులు మన కళ్ళకు కనబడుతున్నాయనడంలో సందేహం లేదు. భారతీయులమైన మనం మతం, కులం లేదా భాష పేరుతో అనైక్యతతో కొనసాగితే దేశం బలహీనమవుతుంది. చిన్న చిన్న విభేదాలను మనం విస్మరించకపోతే మన స్వేచ్ఛ ప్రమాదంలో

పడుతుంది. భాష లేదా మతం ప్రాతిపదికన జరిగే వేర్పాటు వాదనలు తీవ్రమైన పరిణామాలకు దారి తీస్తాయి. మన మధ్య గొప్ప సాంస్కృతిక వారసత్వమనే బంధం ఉందని మనం తెలుసుకోవాలి. అంతే కాదు మనం విడిపోయి విచ్ఛిన్నం కాకూడదు. ప్రాచీన సత్సాంప్రదాయాలు కల మన దేశం, తమ ప్రయోజనాల కోసం, వ్యక్తిగత విభేదాలను అరికట్టగలదని మనం ప్రపంచానికి చాటి చెప్పాలి. మన దేశ జాతీయ ఐక్యతను కాపాడుకోవడంలో సహనం, సహకారం మరియు సోదర భావాలు మనకు మార్గ నిర్దేశం చేయాలి.

విభాగం – సి

6. **సామాన్య వ్యాసాలు (1x6=6)**

<u>దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిన విషయాలు .</u>

1. వ్యాసం ఎత్తుగడ, ముగింపుల్లో చూపిన ప్రతిభ
2. విషయానుగుణ పేరా విభజన, ఉప శీర్షికలు
3. విషయ ప్రాధాన్యత, పరిజ్ఞానం, నిశిత పరిశీలన
4. జాతీయాల్ని, నానుడుల్ని, సామెతల్ని, సూక్తుల్ని ప్రయోగించడంలో సందర్భానుకూలత, ఔచిత్యం
5. దీర్ఘ సమాస భూయిష్టం కాకుండ సరళం, సుబోధకమైన భాష ఉండడం
6. అక్షర రమ్యత, ఆకర్షణీయ పదజాలం, చక్కని శైలితో పరితల్ని ఆకర్షించేలా రాయాలి.
7. ఒక నిర్దిష్టమైన అవగాహనకు పాఠకుణ్ణి మెప్పించేలా వ్యాసం ఉండాలి.

విభాగము -డి

7. **అర్థ సందర్భాన్ని రాయండి. (1x4=4)**

* పాఠం , కవి/రచయిత, కాలం, గ్రంథం, ఆశ్వాసం రాస్తే	1
* సందర్భ వివరణ	2
* వాక్యార్థ వివరణ	1

8. **ఈ క్రింది వానిలో రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి (2x5=10)**

* ప్రశ్నకు సంబంధించిన విషయ వివరణ కనీసం 5 వాక్యాలకు తగ్గకుండా స్పష్టముగా ఉండవలెను.

* అక్షర దోషములు, భాషా దోషములు లేకుండా ఉండవలెను.

* వ్యావహారికమైనను ఆమోదించవలెను.

9. క్రింది వానిలో ఒక పద్యానికి ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యాలను రాయండి (1x6=6)

<u>* పాటించ వలసిన నియమాలు</u>

* కవి పరిచయము ½

* అన్వయము ½

* పద విభజన 1

* తగిన అర్థము 2

* భావము 2

10. క్రింది వానిలో ఒక దానికి అర్థ సందర్భాన్ని రాయండి (1x4=4)

* పాఠ్యాంశము పేరు , కవి/ రచయిత , కాలం, మూలగ్రంథం 1

సందర్భ వివరణ 2

* వాక్యార్థ వివరణ 1

11. క్రింది ప్రశ్నలలో ఒక ప్రశ్నకు ఇరవై వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి (1x5=5)

* పాఠ్యాంశము పేరు , కవి, సందర్భము 1

* ఉపశీర్షికలతో ముఖ్యమైన అంశాలను వివరించాలి . 4

12. క్రింది ప్రశ్నలలో ఒక దానికి సమగ్రంగా రాయండి. (1x6=6)

* రచయిత, పాఠ్యాంశము పేరు 1

* ప్రశ్నకు సంబంధించిన ముఖ్య విషయములను పేరాలుగా వివరించాలి. 5

13. క్రింది ప్రశ్నలలో ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం సమగ్రంగా రాయండి. (1x6=6)

i. * శతక నిర్వచనము, వివరణ చేసినందుకు 1

* శతకలక్షణములు రాస్తే 3

* శతకలక్షణములను భక్తి శతకంతో అన్వయం చేసినందుకు 2

ఉదా: శ్రీకాళహస్తీశ్వర శతకం, శ్రీకృష్ణ శతకం, దాశరధీ శతకం, నారాయణ శతకం……

ii. * నవల నిర్వచనము, చరిత్ర, యుగవిభజనములను వివరించినందుకు 3

* నవలా లక్షణములను, ఆధునిక నవలా ప్రక్రియలను, వికాసమును వ్రాసినచో 3

14. **క్రింది ప్రశ్నలలో ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి (1x4=4)**

* కవి కాలాదులు, రచనలు, బిరుదులు, రాజాస్థానము 2

* రచనలోని ప్రత్యేకత, (కవితా విశేషాలు) వ్రాసినందుకు 2